

Lærerark til ”Angrebet på Lindisfarne”

Angrebet på klosteret på den lille ø Lindisfarne i det nord-østlige England anses af mange historikere som starten på vikingetiden. Denne tidsalder er en skandinavisk betegnelse, men bruges også i England for tidsperioden 793-1066. Dette kan man læse mere om i denne lille [artikel](#).

Ved hjælp af Google Street-view kan man gå en tur rundt i ruiner af det gamle kloster. Det kan give eleverne en bedre forståelse for, hvor vikingerne slog til den dag i 793, hvor vikingetiden startede.

Netop dette angreb er udgangspunktet i denne opgave. Eleverne skal arbejde med forskellige kilder, ligesom de selv skal producere en tegning (eller generere en AI-tegning) om dette angreb, men...

Start med at forklare eleverne, hvor denne ø og klosteret ligger. Brug fx [Googlemaps](#) til at se, hvor denne lille ø helt præcis ligger. Tal også med eleverne om, hvordan vikingerne overhovedet kunne finde vej – uden gps, radar og andre digitale hjælpemidler i deres vej over Nordsøen.

Efter talrige angreb fra vikingerne blev klostret forladt, men det blev genoprettet i 1093. Derfor skal det nævnes, at de ruiner, der ses i dag, stammer fra det kloster, der fungerede på øen indtil 1537, hvor Henrik d. 8. opløste klosteret. Selve angrebet er gengivet mange gange, bl.a. i serien ”Vikings”. En noget mindre blodig version kan ses i denne [Youtube-animation](#) (findes som QR-kode i elevopgaven). Denne er på engelsk, men giver alligevel en klar forståelse for, hvad der skete. Desuden fortælles der, hvordan vikingerne også bosatte sig i England, bl.a. med indtagelsen af byen York i 866.

I elevhæftet møder eleverne forskellige kildetyper. Den første kilde er en tekst fra munkenes årbog. Her beskrives hvordan ”hedninger” hærgede Guds kirke. Tal med eleverne om denne kildetype. Passer det med fx den version, der er i den lille film på Youtube? Anden kilde er en sten. Lindisfarne-stenen er lavet kort efter angrebet og viser en gruppe krigere. Ift. denne sten kan man tale med eleverne om, hvorvidt de viste krigere ligner vikinger. Kilde 3 henviser til forsiden af elevopgaven. Som tidligere nævnt er ruiner fra det kloster, som blev forladt i 1537 (og altså **ikke** resultatet af vikingernes angreb). Dog kan det være med til at give eleverne en idé om, hvordan det kunne have set ud, da vikingernes hærgen var på sit højeste. Ved brugen af disse tre forskellige kilder har eleverne forhåbentlig fået indsigt i historiske kilders mangfoldighed.

Kilde 4 viser tre tegninger. De er alle lavet af elever fra 4. klasse. De er superflotte, men... Der er nogle historiske fejl. Fx er der gået lige lovlig meget piratskib (udkigstønde) i den første tegning, ligesom vikingerne på tegning to har fået fine horn i hjelmen. Fejlen ved tredje tegning kan derimod være svær at finde, medmindre man ved, at Dannebrog ikke var opfundet i vikingetiden...

Herefter skal eleverne selv lave deres egen tegning/kilde – i den fine billedramme, men. Man kunne også gøre noget andet. Ved siden af ses to AI-genererede billeder af angrebet. Ved ”at prompte” en billedgenerator, fx [bings images](#), med relevante ord, kan der laves nogle flotte billeder. Disse billeder kan dog også indeholde historiske fejl, så vær vågen.

AI-genererede billeder skabt med <https://www.bing.com/images/create>

Til slut et par anderledes undervisningsideer, som ikke er nævnt i elevhæftet.

Hvis man nu er lidt musikalsk – eller er gode venner med musiklæreren – kan man lave en lille sang om dette angreb. Hvis man savner inspiration, eller bare har lyst til at blive blæst igennem, kan man lytte til det danske metal-band Svartsot. Dette band har skrevet et nummer om dette angreb på Lindisfarne, hvilket kan høres [her](#). Jeg vil dog råde lytterne til at have [teksten](#) ved siden af.

Et sidste link – måske mest til historielæreren selv – kunne være denne [sketch](#) fra BBC, som har en lidt alternativ vinkel på, hvad der skete den juni-dag i 793, hvor klosteret blev angrebet af vikingerne...